

13. Osud Jošta jako blobu se završil

Zdroj:	Lidové noviny
Datum vydání:	19.7.2011
Podtitulek:	Smrt sochaře potvrdila: Vítězný a silně diskutovaný návrh jezdecké sochy jediného krále pohřbeného v Brně se zřejmě uskutečnění nedočká.
Odkaz:	http://www.lidovky.cz/
Ročník:	24
Číslo:	167
Strana:	4
Autor:	MILOŠ ŠENKÝŘ, JIŘINA VESELÁ
Rubrika:	BRNO A JIŽNÍ MORAVA
Mutace:	Brno
Pořadí:	1
Oblast:	Celostátní deníky

BRNO Ta dlažba na zrekonstruovaném **Moravském náměstí** v **Brně** nepasuje. Je z jiného kamene, navíc na ni v noci svítí reflektor. Na onom místě měl stát pomník **moravského** markraběte a nekorunovaného krále římského Jošta **Moravského** z rodu Lucemburků. Radní nenašli po diskusích o výsledku výtvarné soutěže odvahu ho objednat. A už tu šanci mít nebudou. Dopadl stejně jako sporný blob v Praze: tak dlouho politici o vzhledově odvážném Joštovi diskutovali, až už ho autor nemůže vytvořit. Sochař Marius Kotrba v květnu zemřel, aniž dostal šanci svůj model změnit ve skutečnou bronzovou sochu. Stejně jako autor "blobu" Jan Kaplický.

Teoreticky je stále možné, aby někdo model rozvinul

Jen obtížně si lze představit, že i když se rozmyslí radní, Jošta někdo vytvoří za Kotrbu. I když to teoreticky možné je. "Existuje řada výtvarných děl, která za jejich autory, třeba i jen dočasně indisponované, dokončovali jejich spolupracovníci a žáci," připomíná sochař Vladimír Matoušek, který se soutěže také účastnil. Netroufá si ale odhadnout, zda by to mohl být i případ Joštovy sochy. "Už předtím radní oznámili, že zvažují novou soutěž. Je jen otázka, jak chtějí do podmínek zakotvit svou představu o realističnosti sochy," dodal.

O Joštově soše radní skutečně nadále uvažují, ve hře je však s největší pravděpodobností opravdu nová soutěž. "Předpokládám její vyhlášení v roce 2012," sdělil včera LN primátor **Roman Onderka**. S tím souhlasí i jeden z iniciátorů projektu, bývalý primátor **moravské metropole** a současný senátor **Richard Svoboda**: "Jednali jsme s panem Onderkou a předběžně jsme dohodnutí na vyhlášení nové soutěže, zřejmě na jaře příštího roku," řekl. Odhady ceny sochy jediného skutečného krále pohřbeného prokazatelně v **Brně** se pohybují do patnácti milionů korun. Desetinu vybrala veřejná sbírka, kterou organizoval právě Svoboda. Na té vybrali asi desetinu částky, přispěla i některá další **moravská** města, firmy a jednotlivci. Brzy ale bude muset Svoboda řešit zásadní problém: co s výtěžkem sbírky udělat, pokud socha nevyroste. Zákony neznají možnost vrátit peníze ze sbírky.

Nová socha by měla mít **moravské** atributy

Svoboda ale doufá: Joštova socha vyroste, i když to nebude ani k šestistému výročí Joštova zvolení králem (to uplynulo loni) ani k letošnímu šestistému výročí králova úmrtí. I když on sám nepatřil k odpůrcům Kotrbova Jošta, nyní by však uvítal spíše něco realističtějšího. "Mám za to, že by bylo vhodné, aby byly zjevné atributy **moravského** panovníka," podotkl.

Socha měla podle projektu architekta Petra Hruši na náměstí ztvárňovat odvahu jako jednu ze čtyř kardinálních ctností. Kritici však připomínají, že Jošt právě symbolem odvahy nebyl, často se pohyboval ve světě intrik. Nesporný je však přínos jeho i dalších členů **moravské** větve Lucemburků pro **Brno**, které pozvedli na skutečné hlavní město Moravy.

Moravské náměstí je pro **Joštovu** sochu, první skutečnou jezdeckou sochu ve městě a jednu z asi dvou desítek v republice, příhodné i kvůli blízkosti kostela sv. Tomáše, kde je Jošt (a podle neprokázaných podkladů i jeho otec Jan Jindřich, bratr Karla IV.) pohřbený. Je to ale zároveň i předmět kritiky: Joštova socha je na portálu Místodržitelského paláce, a hleděla by tak svému koni do zadní části těla. Místo však lze ještě upřesnit. Zatím na ně svítí jen ten reflektor.

(MILOŠ ŠENKÝŘ, JIŘINA VESELÁ)

Golem na koni?

Soutěž o návrh jezdecké sochy markraběte Jošta se před dvěma lety zúčastnilo pět desítek umělců. Porota doporučila návrh Maria Kotrby, který si ale u veřejnosti vysloužil označení "Golem na koni" či "Panák z kindervejce". Více či méně abstraktní návrhy však předložili i další umělci – soutěž neobsahovala požadavek, aby socha měla reálné tvary. Nakonec radní vítězné dílo neobjednali.